بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

75 ምክሮች ለሙስሊሞች

በአላህ ስም እጅግ በጣም ሩህሩህ በጣም አዛኝ በሆነው

ለአላህ ምስጋና ይገባው በመልዕክተኛ ውም ላይ የአላህ ሰላትና ሰላም ይውረድ

በመቀጠል ሰዎች ረመዳንን ለየት ባለ የኢባዳ አይነት ማሳለፍ ይፈልጋሉ ይሁን እንጂ በአብዛኛው አላህ የሚወደውን ሥራ ለመስራት በመነሳሳት የተለያዩ ስህተቶችን ሲሰሩ ይታያሉ ስለሆነም ይህንን የኢባዳ ፣ የማህበራዊ ኑሮ ፣ አደብ ፣ ሥነ-ምግባር የመሳሰሉትን ርዕሶች ያቀፈ ምክር ስናቀርብ በረመዳን ብቻ ሳይሆን ከረመዳን ውጪ ባለውም ጊዜ ጠቀሜታውን ከግምት ውስጥ በማስገባት ነው :: ስለሆነም እነዚህን ምክሮች ሙስሊሞች በተለይ ወጣቶች ተግባራዊ ያደርጉት ዘንድ በመመኘት ጹሁፉን ሳዘጋጁት አንብበው ለተጠቀሙበትና ለሌሎችም ላስተላለፉት ሁሉ አላህ ምንዳቸውን (አጅራቸውን) እንዲያበዛላቸ እንለምነዋለን :: 75 ምክሮች እነሆ እንደሚከተለው ይቀርባሉ

1. በሥራህም ሆነ በንግግርህ ላይ ኒያህን ለአላህ የጠራ (ኢኽላስ) ያለው አድርግ ይዩልኝና ይስሙልኝን ተጠንቀቅ ምክንያቱም ሥራህ ሁሉ ይበላሽብሃልና
2. ማንኛውም ሥራህን ንግግርህ እና ሥነ-ምግባርህ የነብዩን (ሰለላሁ ዐለይሂ ወሰለም) ሱና የተከተለ ይሁን
3. አላህን ፍራ ያዘዘህን ተግባር በጠቅላላ በመሥራት የከለከለህንም በመራቅ ላይ ቆራጥ ሁን አታመንታ
4. ወደ አላህ መንገድ ትክክለኛውን ተውበት በማድረግ ተመለስ ኢስቲግፋር ዋንኛ ሥራህ ይሁን ::
5. በማንኛውም እንቅስቃሴና እርጋታህ አላህን ተጠባበቅ እንደሚያይህ እንደሚሰማህና በልብህ የምትደብቀውንም እንደሚያውቅብህ እወቅ ::
6. በአላህ በመላኢኮች ከሰማይ በወረዱ መፅሃፎች በሩሱሎች በመጨረሻው ቀን ጥሩም ይሁን መጥፎ (በቀዳና በቀድር) ከአላህ መሆኑን እመን::
7. ሰዎችን በጭፍን አትከተል ሲያበጁ የሚያበጁ እንጂ ሲያጠፉ የሚያጠፉ አትሁን ::
8. በኸይር ሥራ ሁሉ ግንባር ቀደም ሁን አጅር ታገኝበታለህና አንተን አይተው ሰዎች በመሥራታቸውም ጭምር ምንዳን ታገኛለህና ::
9. (ሪያድሷሊሂን) እና (የኢብኑ ቀይም ዛዱል መዓድ) ሌሎችንም ኪታቦችን ተከታተል በየጊዜው ለራስህና ለቤተሰቦችህ አንብበው (እራስህንና ቤተሰብህን ለመለወጥ ይረዳሃልና ::)
10. ውዱዕህን በጣም ተጠባበቅ እያደስከው ዘወትር ከቆሻሻና ከነጃሳ የጠራህ ሁን ::
11. ሰላትህን ሁሉ በጀመዐ መስጊድ በመሄድ ተከታተል
12. ሰላትህን በወቅቱ ተከታተል ::
13. መጥፎ ሽታ ያላቸውን ነገሮች አትብላ ሲጋራም አታጭስ እራስህን ትጎዳለህና::
14. ግዴታ የሆነውን ዘካትን ለሚገባቸው ሰዎች ሳታጎድልባቸውና ሳትመፃደቅባቸው በወቅቱ ስጣቸው::
15. ወደ ጁምዐ ሰላት ተሽቀዳድመህ በጊዜ ግባ በዘገየህ ቁጥር ምንዳህ ይቀንሳልና ::
16. ረመዳንን በአላህ አምነህ አጅርህን ከአላህ በማሰብ ፁም ፆምህን አላህ ከተቀበለው ወንጀልህ ሁሉ ይማራል :፤
17. የረመዳንን ፆም ያለ በቂ ምክንያት አንድም ቀን ቢሆን እንዳታጠፋ ከባድ ወንጀለኛ ትሆናለህና ::
18. የረመዳንን ሌሊቶች በሰላት አሳልፋቸው በተለይ ለይለትል ቀድርን በመከጀል በኢማንና ከአላህ አጅርን በማሰብ ካሳለፍክ ቡዙ ጥቅም ታገኝበታለህ

ለማድረግ ተሽቀዳደም አቅሙ እያለህ መዘግየትህ ያስጠይቅሃልና::

20. ቁርአንን ትርጉሙን በማስተንተን አንብበው (ቅራው) ትዕዛዙንም ተከተል ክልክሉን ተከልከል የቂያም ቀን አላህ ዘንድ መረጃ (መስካሪ) አማላጅ ይሆንልሃልና ::
21. በተቀመጥክበት ፣ በቆምክበት በተጋደምክበት በግልፅም ይሁን በድብቅ ጌታህን ማውሳትን አብዛ ከመዘናጋት ተጠንቀቅ ::
22. የኢልም ገበታ ላይ ተገኝ (ተሣተፍ) የጀነት ጨፌ ነውና ::
23. አይንህን ከሰዎች ገበና እንዲሁም ሃራም ከሆኑ እይታዎች አርቃቸው በተለይ ወ አጅነቢ ሴት ማየት የሸይጣን የተመረዘ ቀስት ነውና ::
24. ልብስህን ከቁርጭምጪሚት በታች አታስረዝም በአካሄድህም አትኩራራ::
25. ወርቅና ሃርን አትልበስ ለሙስሊም ወንዶች ሃራም ነውና
26. ከስቶች ጋር አትመሳሰል በአለባበስ ፣ በአረማመድ ፣ በአነጋገር ፣ በአበጣጠ ወዘተ.. ሴቶችም ከወንዶች ጋር እንዳይመሳሰሉ ከልክሏቸው ያለበለዝያ የአላህ እርግማን ያስከትላልና ::
27. ፂምህን አትቁረጠው (አሳድገው) ነብዩ (ሰለላሁ ዐለይሂ ወሰለም) « ከንፈር ቀመስን (ከንፈር ላይ ያለን ፂም) ቁረጠ ፂማቹሁን ተውት (አሳድጉት) ብለዋል
28. የምታደርገው ዱዓ ሁሉ ተቀባይነት እንዲኖረው ሃራም ነገር ከመብላትና ከመጥጣት ተቆጠብ ::
29. ስትበላና ስትጠጣ በአላህ ሥም ጀምር ስትጨርስም አላህን አመስግን ::
30. ስትበላና ስትጠጣ ስትሰጥና ስትቀበል በቀኝ እጅህ ይሁን ::
31. ሰውን ከመበደል ተጠንቀቅ የቂያም ቀን ድርብርብ ጨለማ ይሆንብሃልና

32. [illegible]
ምግብህንም አላህን የሚፈራ እንጂ እንዳይበላብህ ዱዓ አድርግ::

33. ጉቦ መስጠትን መቀበልንም ሆነ ማገናኘ ትን ተጠንቀንቀቅ ይህንን ሙስና የሰራ በአላህ የተረገመ ነውና::

34. ሰዎች እንዲወዱህ አላህን የሚያስቆጣ ሥራ አትሥራ ::

35. የሙስሊም መሪዎችን ሸሪአ በሚያዘው ነገር ታዘዛቸው ሷሊህ እንዲሆኑም ዱዐእ አድርግላቸው::

36. በሀሰት መመስከርን ተጠንቀቅ ያየኸውን የሰማኸውን ከመመስከር እንዳትቆጠብ::

37. በመልካም ነገር እዘዝ ከመጥፎውም ከልክል (በዚህ ሰበብ) በሚደርስብህ ችግር ታገስ መልካም ነገር ማለት አላህና መልዕክተኛው (ሰለላሁ ዐለይሂ ወሰለም) ያዘዟቸው ነገሮች ናቸው::

38. ሃራም ነገሮችን ባጠቃላይ ትንሹንም ትልቁንም ተው እራቅ በአላህም አታምፅ ከአመፀኞችም አትተባበር::

39. ዝሙትን አትቅረብ አላህም ((ዝሙትን አትቅረብ እሱ አፀያፊ ሥራና መንገድነቱም ከፋ)) ብሏል እና::

40. ለወላጆች በመታዘዝ አደራህን እነሱን ማስቀየምንም ተጠንቀቅ ::

41. ዝምድናን ቀጥል ዝምድናን መቁረጥን ተጠንቀቅ::

42. ለጎረቤትህ ጥሩ ዋልላቸው አታስቸግራቸው (አዛ አታድርጋቸው) ቢያስቸግሩህም ታገሳቸው::

43. ሷሊሆችን መልካም ሰዎችን ዚያራ አብዛ በአላህ መንገድ ወንድሞችህንም እንደዚሁ ዘይራቸው :፧

44. ስትሰጥ ለአላህ ብለህ ስትከለክል ለአላህ ብለህ ይሁን ኢማንህ ይሟላልና ::

45. ለአላህ ብለህ ውደድ ለአላህ ብለህ ጥላ ይህ ጠንካራው የኢማን ሰንሰለት ነውና::

46. መልካም ጓደኛ ይኑርህ ከመጥፎ ጓደኛ ተጠንቀቅ ::

47. [illegible]
በውስጣቸው ለመፍጠር ታገል::

48. ቸርነት መረጋጋትና ቻይነት ይኑርህ ከጭካኔና ከችኩልነት ተጠንቀቅ::

49. የሰዎችን ንግግር አታቋርጥ ጥሩ አዳማጭ ሁን::

50. ለምታውቀውም ለማታውቀውም ሙስሊም ሰላምታ አብዛ ::

51. ሰላምታህ ሱናን የተከተለ ይሁን ይኸውም (አሰላም ዐለይኩም ወራሕመቱሏሒ ወበረካቱሑ ማለት ሲሆን በእጅ ወይንም በጭንቅላት ተወዛውዞ ሰላም ማለት የሙስሊም ሱና አይደለም :፧

52. ማንንም አትስደብ በመጥፎም አትመልስ::

53. ማንንም አትርገም እንስሳትንና ግዑዝ ነገርንም ቢሆን::

54. ጨዋ ሴቶችን በዝሙት አትማ ክብራቸውንም በሚነካ ነገር ስማቸውን አታጥፋ ከታላላቅ ወንጀሎች ነውና::

55. በሰዎች መሃል ገብተህ ማሳበቅን ተጠንቀቅ ከትላልቅ ወንጀሎች ነውና::

56. ሃሜትን ተጠንቀቅ ሃሜት ማለት ወንድምህ በሚጠላው ነገር በሌለበት ማውራት ማለት ነው::

57. ሙስሊም ወንድምህን ከማስደንገጥ ከማስቸገርና ከማስቀየም ተጠንቀቅ::

58. ሰዎችን በመልካም አስታርቃቸው(አስማማቸው) ሰዎችን ማስማማት ከትላልቅ መልካም ሥራዎች ነውና ::

59. ከተናገርክ መልካም ተናገር ያለበለዝ ዝም ማለትህ ይመረጣል::

60. ሃቅን ተናገር አትዋሽ ውሸት ወደ ጥመት ይመራል ጥመት ደግሞ ወደ እሳት ይመራልና ::

61. ባለሁለት ፊት (ዙል-ወጅሀይን) አትሁን ማለትም ከአንድ ሰው ጋር አንድ አቋም ይዘህ ከሌላ ስትገጥም ሌላ አቋም አትያዝ (አታስመስል)

62. ከአላህ በስተቀር በማንም አትማል በዕውነትም ቢሆን መሃላን አታብዛ ::

63. ሰዎችን ዝቅ አድርገህ አትይ ምክንያቱም ማንኛውም ሰው ከሌላው የሚበልጠው በተቅዋ ነውና::

64. ጠንቋይ አዋቂ ነኝ ባይ ድግምተኛ ዘንድ አትሂድ የሚናገሩትንም አትመን እስልምናህን ያበላሽብሃልና::

65. [illegible]
የቂያም ቀን አላህ ዘንድ ከባድና ጠንካራ ቅጣት የሚቀጡት ምስልን የሚያነሱ ናቸው::

66. ሕይወት ያላቸውን ፍጡር ፎቶ ይሁን ምስል ቤትህ ግድግዳ ላይ አታንጠልጥ ምስል የተሰቀለበት ቤት መላኢኮች አይገቡምና::

67. ያስነጠሰ ሰው አልሃምዱ ሊላህ ሲል የርሃሙከሏህ ብለህ አስደስተው::

68. ጭፈራ ፉጨትና ጭብጨባ የተጠላ ነውና ራቃቸው::

69. ለተውበት ተጣደፍ በመጥፎ ሥራህ መልካምን አስከትል መጥፎውን ያስሰርዝልሃልና::

70. የአላህን ይቅርታ ሁሌም ተስፋ አድርግ እዝነቱንም ፈልግ በአላህ ላይ ያለህን ጥርጣሬ መልካም አድርግ::

71. ዘውትር የአላህን ቅጣት የሚፈራ ሙስሊም ሁን ከቅጣቱ አምልጫለሁ ብለህ አትተማመን ከምህረቱም ተስፋ አትቁረጥ::

72. በአደጋ ጊዜ ታጋሽ በምቾት ጊዜ አመስጋኝ ሁን::

73. ከሞትክ በኋላ ምንዳው የማይቋረጥ ሥራ አብዛ ::

74. አላህ (ሱብሐነሁ ወተዐላ) ጀነትን ጠይቀው ከእሳትም እንዲጠብቅህ ዘወትር ተማፀነው ::

75. በነብያችን (ሰለላሁ ዓለይሂ ወሰለም) ላይ ሰላዋት አብዛ በተለይ ስማቸው ሲጠራ በሰላዋት እንዳትዘናጋ::

እንግዲህ እነዚህን ምክሮች አንብበ በሥራ ላይ ከሚያውሉት ያድርገን ለተግባራዊነቱ ሁላችንም ጥረት እናድርግ አላህም ይርዳን::

صلى الله على نبينا محمد وعلى آله وصحبه

وسلم تسليماً كثيراً .